GAZETA KRAKOWSKA

Nro 60.

Z KRAKOWA DNIA 28 LIPCA 1819 ROKU WE SRODĘ

Z Warszawy d. 20 Lipca.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Przywodząc do skutku artykuł 5ty postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 3 Marca 1818 r. Nr. 1182 uwiadomia wszystkich właścicieli Assekuracyy Skarbowych, które w skutku wyroków Delegacyi Adminstracyyney przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu wydane zostały: iż postanowiła przystąpić do opłacenia zapewnionych procentów, i że poleciła Kassie Jeneralney w Warszawie, aby od wszystkich assekuracyy skarbowych 5/100 za czas od daty wyroku, na mocy którego każda assekuracyia wydaną iest, aż do dnia 30 Czerwca 1819 roku zgłaszaiącym się interessantom w gotowiznie wypłaciła. —— Wzywaiąc zatem wszystkich właścicieli powyższych assekuracyy, aby po odebranie należnego sobie procentu za czas w górze wymieniony do Kassy Jlney w Warszawie w dniu 1 Sierpnia r. b. w którym rzeczona kassa procent takowy wypłacać rozpocznie, udać się chcieli; znayduie potrzebę Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu oświadczyć, iż w celu zabezpieczenia ich samych od kwestyow, na któreby przez iakowe zdarzenia niedaiące się teraz przewidzieć wystawionemi bydź mogli, każdy z nich przed odebraniem procentów z kassy wspomożoney i przy odebraniu onychże, zachować iest obowiązany następuiący porządek:

1mo. Nim pierwsza wypłata procentów od wydanych assekuracyy nastapi, wypada z samey natury rzeczy, aby wszystkie assekuracyie skarbowe, w ręku właścicieli znayduiące się sprawdzonemi były; czyli są rzetelne, to iest te same, które z księgi główney assekuracyy wyciętemi i właściwemi podpisami Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu oraz iey pieczęcią opatrzone zostały. Z tego zatem powodu, zechce każdy właściciel, który posiada assekuracyie skarbowe udać się wprzód nim wypłatę z kassy Jlney uiszczoną mieć będzie, do Biura Kommissyi Rządowey przychodów i Skarbu, a mianowicie do Dyrekcyi kass i Rachunkowości, w którey upoważniona na ten koniec osoba, okazaną sobie assekuracyią nieodwłocznie

sprawdzi, poświadczeniem swem za rzetelną uzna, i tym sposobem sprawdzoną napowrót okazuiącemu wręczy.

2do. Gdy od tych iedynie assekuracyy należny procent opłaconym zostanie, które w Biórze Kommissyi Rządowey sprawdzone będą, każdy więc z właścicieli, którýby posiadaney assekuracyi nie sprawdził, nie będzie miał wypłaconego procentu, dopóki tey formalności nie dopełni.

3tio. Ci właściciele, którzy korzystaiąc z postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego daty 15 Maia r. b. assekuracyie swoie iuż na kaucyie w kassach Woiewodzkich lub Jeneralney złożyli, nie potrzebuią bydź troskliwemi, w iakim sposobie sprawdzenie poprzedniemi artykułami określone odbędzie się, albowiem Kommissyie Woiewódzkie i kassa Jeneralna odebrały polecenie, aby takowe *ex officio* Kommissyi Rządowey przychodów i Skarbu przedstawiły. Posiadacze assekuracyy temu przypadkowi uległych wprost do kassy Jlney udawać się mogą, przed którą gdy okażą świadectwo urzędowe Kommissyy Woiewódzkich lub też świadectwo sameyże kassy Jlney, iż ich assekuracyie w depozycie na kaucyie złożone zostały, niezwłocznie procent należny opłacony mieć sobie będą.

4to. Kto z osób assekuracyie skarbowe posiadaiących, nie iest pierwiastkowym ich właścicielem lecz tylko nabywcą, obowiązanym będzie przy odbieraniu procentu od assekuracyy, okazać kassie Jeneralney cessyią, prawnie sporządzoną, któraby dowodziła własność assekuracyi na rzecz iego przelaną, inaczey zostałby wystawionym na odmówienie wypłaty procentów."

5to. Plenipotenci od właścicieli assekuracyy do odebrania procentu umocowani, maią obowiązek złożyć urzędową plenipotencyią, a w przypadku ieżeli daiący plenipotencyią będzie sam nabywcą, to do plenipotencyi i cessyia urzędowa dołączoną bydź powinna.

Działo się w Warszawie d. 19 Lipca 1819 r.

W zastępstwie Ministra Prezyduiącego, Radca Stanu Dyrek. Jene.
(pod) *Plater.*
Sekretarz Jeneralny
(pod) *Kruszyński.*

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego.

Uwiadomia Publiczność, iż w Rawskim dostrzeżone zostały fałszywe 5 złotowki pod r 1817, względem których tem bardziey ostrożnym bydź wypada, iż na pierwszy rzut oka osobliwie ze strony herbu Rossyysko Polskiego, trudno ie od dobrych rozróżnić. Znaki z których iednak rozpoznane bydź mogą są następuiące: Popiersie Naiaśnieyszego Monarchy nie ma wcale wydatnych rysów, napis na około popiersia Alexander I. Cesarz Sa. w. Ros: Król Polski, ma niektóre litery większe, drugie mnieysze, i są iak gdyby zalane, nie maią tego zaokrąglenia, ostrości i wydatności iak na dobrych 5 złotówkach. Toż samo stósuie się do liter w napisie z drugiey strony nad herbem, lubo niedokładność w tych literach nie iest tak wielka, ale w ułomku $\frac{1}{8}\frac{1}{1}\frac{1}{7}$ widocznie spostrzegać się daie. Gdy te piniądze fałszywe są odlawane, łatwo się zdarzyć może, że w innych sztukach, litery nad popiersiem będą wydatnieysze iak nad herbem, zawsze

iednak w tego rodzaiu pieniądzach, zalanie nieiako liter spostrzegać się daie.— Wyżey wyrażone 5 złotowki są lżeysze od prawdziwych i nakarbowanie ich na brzegu nie iest dosyć regularne. Są one z kompozycyi metaliczney zawieraiącey tylko 5 łótów srebra w grzywnie, zamiast co powinno bydź srebro w czystości od 13 łótów 16 granów, czyli, iż w grzywnie 13 łótów 16 granów srebra znaydować się powinno.

Wzywa się wszelkie władze Policyyne i Skarbowe do dawania baczności na kurs wyżey wyrazonych 5 złotówek, dla odkrycia fałszerzów i ich ukarania, iako też dla ochronienia Publiczności i Skarbu od szkody.

Działo się w Warszawie dnia 19 miesiąca Lipca 1819 roku.

Dyrektor *Bieńkowski* — Kontroller Jeneralny Karol *Hoffmann.*

Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Królestwa Polskiego.

Gdy według obwieszczenia na dniu 13 Maia r. b. do Gazet i Dzienników Woiewódzkich podanego, dobra Wola Więcławska i Firleiów, w Woiewództwie Krakowskiem Obwodzie Miechowskim leżące, na sprzedaż przez 16tą Loteryią Klassyczną są wystawione: przeto Dyrekcyia Jeneralna Loteryy wzywa wszystkich wierzycieli, którzyby do wyżey wymienionych dóbr iakiekolwiek pretensyie roscili, a nawet wierzycieli hypotecznych, ażeby z takowemi naydaley do dnia ostatniego Września r. b. 1819 do Dyrekcyi Jeneralney Loteryy w Warszawie w domu Nro 2406 przy Ulicy Nowolipki sytuowanym urzędowanie swe odbywaiącey, zgłosili się; inaczey każdy niezgłaszaiący się sam sobie winę przypisze, gdy po terminie wyżey oznaczonym pretensyia iego przyiętą nie będzie.

W Warszawie d. 18 Mis. Lipca 1819 r.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

Z Berlina d. 20 Lipca.

Publiczność pragnie zapewne wiedzieć o skutkach policyynych środków, przeto udzielaią iey się urzędownie następuiące wyciągnione z aktów dochodzenia wypadki:— Dla spokoyności wszystkich kraiów i wszystkich dobrze myślących Obywateli przedsięwzięte nader ważne dochodzenie o dotychczasowych w Niemczech Demagogicznych zmowach, przekonało dostatecznie Rząd o istnieniu po wielu Niemieckich kraiach rozgałęzionego związku złych ludzi i uwiedzionych młodzieńców, którego zamiarem iest dotychczasowy kształt Niemiec i poiedyńczych Niemieckich kraiow obalić, i wszystkie te kraie na zasadzoną na iedności, wolności i gminowładności Rzeczpospolitą zamienić. — Dla wypracowania tego planu i rozszerzenia go pomiędzy ludem, znayduią się w wielu mieyscach oddzielne związki, częścią stale obraduiące, częścią zgodne w zasadach i uczuciach, których apostołowie i opowiadacze wolności pod róznemi pozorami ieżdżą po Niemczech, i pismem i słowem wszędzie pomiędzy ludem ziarno nieukontentowania rozsiewaią; szczególniey zaś zwrócili swoią uwagę na uwiedzenie młodzieży po Uniwersytetach, i niestety! niemałą liczbę niedoświadczonych i żywych umysłów zwodniczemi swoiemi zasadami zarazili. Niebezpieczne te dla kraiów demagogiczna

związki maią podług aktów, oprocz uwiedzenia ludu, a szczególniey młodzieży, daleko obszernieysze dążenie; chcą one, skoro będą miały dostateczną liczbę stronników, plany swoie otwartym gwałtem i mordem Xiążąt i Obywateli uskutecznić. — Rzeczone akta zawieraią liczne dowody tego zamiaru. Dla tego związkowi roztrząsali pytanie: czyli "mord Xiążąt niebyłby ieszcze zawczesny,,? dla tego rewolucyią obrali za sposób swoiego postępowania; dla tego twierdzili bez ogrodki: "że ulepszenie publicznego naszego stanu nie może nastąpić iak tylko przez stal i żelazo, lecz nie przez płatnych żołnierzy, ale przez nasze ręce,,; dla tego bezwzględne oświadczenie: "że konstytucyie kraiowe nie mogą bydź na suchey, ale na zwilżoney ziemi zaprowadzone, iednak nie inkaustem, bo krew iest kitem wszystkiego; dla tego wyrok: "że wielka ta i piękna myśl musi bydź krwią ożywiona;,, dla tego twierdzenie: "że wielka zwycięzka traiedyia musi bydź traicznie wygrana;,, dla tego: "potrzeba iak Egmont myśleć, że wysokie głowy są dobre do ścinania;,, dla tego nadzieia: "że nakonie znaydą się miecze;,, dla tego demagogiczna pociecha: "że zależy na krwi i trupach.,, —— Te prawdziwie jakobińskie nauki i oświadczenia wyszły niestety! poniekąd z pior, które przeznaczone są do rozszerzania zasad religii i moralności, i utrzymania publiczney spokoyności, i poczęści wyrzeczone zostały pod pokrywką świętych tych rzeczy. Możnaby daleko więcey podobnych znaleść ieszcze dowodów, gdyby akta w tey mierze aż nadto dostatecznie nie przekonywały czego kraie Niemieckie od zwodzących i zwiedzonych tych ludzi oczekiwać maią, gdyby Rząd Pruski nie był nagle zdradzieckiey ich czynności przerwał. Rząd ten przez uchwycenie dzielnych i obszernych środków, i przedsięwzięcie następnych, dopełnił nayświętszego obowiązku względem wszystkich rzetelnych poddanych i całych Niemiec, i słusznie spodziewa się, że bieg rewolucyi iest nakoniec przerwany, że nieponowi się przynaymniey w Niemczech, i że szczęście, spokoyność i ukontentowanie całych pokoleń nie będą nieszczęśliwem teoryium i fanatycznemu zwodnictwu poświęconemi. — Rząd Pruski powodowany temi obowiazkami, użył naydogodnieyszych środków; połączył potrzebną moc z naywiększem oszczędzaniem i łagodnością, i wszystkie wieści o użyciu surowości rozpuszczone są przez tych, którzy niemogąc zaprzeczyć konieczności i słuszności przedsięwziętych środków tym przynaymniey sposobem koią swoie zmartwienie względem położonego końca zamachom rewolucyynem. Nie wiele ludzi iest uwięzionych, a ieżeli wielom zabrane papiery zostały, tedy nie nastąpiło to koniecznie z podeyrzenia, ale iedynie dla przekonania się o właściwie winnych — Uwięzieni są powiększey części cudzoziemcy, którzy poniekąd do nas przybyli, dla rozszerzenia pomiędzy nami demagogicznego iadu. Niepotrzeba tu zapewniać, że narozumny, waleczny i wierny lud Pruski tak mało ich nauki skutkowały, że apostołowie rzekomey wolności żalą się kilkokrotnie w listach swoich na iego w tey mierze obojętność. Ile dotąd okazało się, nie był żaden spokoyny Obywatel Pruski szkodliwym tym iadem zarażony, i dla tego też w początkach zaledwo Publiczność

wierzyć chciała, ażeby związki na takich zasadach mieysce mieć mogły, gdyż rzetelny i zdrowy iey rozsądek nie przypuszczał ich podobieństwa, i powszechnie są w Prussach potępiane. — Niedoszły ieszcze do kryminalnego postępowania dochodzenia, czynione są policyynie przez dobraną z prawników kommissyią, która ściąga razem zewsząd o tych związkach wiadomości, i skoro nadeydą zabrane w wielu miescach papiery, nastąpi na ówczas zupełnie bezstronne prawną drogą zawyrokowanie. Dobrze myślący Obywatele mogą zatem bydź zupełnie spokoynemi, iż dochodzenie ważney tey sprawy dzieie się z naywiększą starannością.

Z Londynu d. 11 *Lipca*

Z wydrukowanego z nakazu parlamentu stanu handlu z Buenos - Ayres w trzech ostatnich latach, okazuie się iak był korzystny dla Anglii. W Latach $18\frac{16}{17}$ wynosił wywoz z Anglii do Buenos - Ayres 311,657, w następnym 548,689, a w trzecim 730,808 Fs. Przywozy z Buenos-Ayres były różne; w r. 1818 wartość ich wynosiła tylko 272,380 Fs.

W północnych hrabstwach Anglii trwaią ciągle zaburzenia; zwierzchności, mieyscowe maią się iednak na baczności, lubo bez ich zezwolenia odbywa lud swoie zgromadzenia.

Ambasador Perski, który teraz odieżdża z Londynu, iest ten sam, który był tu w r. 1810 i do którego wszyscy się zbiegali. Osobliwie Damy Angielskie lubiły go z iego wesołości, czarney długiey brody i łamania ięzyka Angielskiego. Każde słowo, które wyrzekł, było dziwione i powtarzane. Mimo tego nie zawsze był grzeczny i uprzeymy względem płci piękney; wyrzucał wielu Damom, iż są zastare, i cieszył się tylko gdy zobaczył młodą i dobrey tuszy dziewczynę, wołaiąc: oto piękna, tłusta, okrągła!

D. 5 b. m. umarł w swey wsi Admirał Cornvallis, który powszechnie iest żałowany.

W Ziednoczonych Stanach północney Ameryki w wielu prowincyiach utrzymuią ieszcze znaczną liczbę czarnych niewolników.

Podług doniesienia Prezydenta Bolivar 150 jazdy Angielskiey z pułku Pułkownika Ulstera, uderzyło na 1000 jazdy Hiszpańskiey Jenerała Morillo i 400 z niey rozbroiło, chociaż mianą była za naylepszą. Z rozporządzenia Bolivara wszyscy ci 150 ludzi otrzymali znaki oswobodzenia, które dotąd sam tylko Bolivar i Admirał Brion nosili.

Mac Gregor udał się do St. Ander, gdzie zostawił w odwodzie 500 ludzi. Dołączył do nich przysłane mu przez P. Careyso z Jamaiki 700 ludzi, iako też przybyłe z Irlandyi 600 ludzi, tak iż zebrał znowu 2380 ludzi, z któremi zaczepnie działać będzie.

W Newfoundland zgromadzili się znakomitsi mieszkańcy, dla ulepszenia środków policyi na tey wyspie. Postanowili także wniść w związki z Indyianami Zielonego przylądka i wysłali zapozwoleniem Gubernatora Kommissarzów dla ułożenia się z niemi.

Z Paryża d. 10 *Lipca.*

Król i rodzina iego wyiechali d. 8 z Paryża na miesiąc do St. Cloud. Król przybył o godzinie 5 z południa do St. Cloud i powitany był mową przez Prefekta.

Wczoray izba Deputowanych przyięła prawie bez roztrząsania proiekta do ustaw o zamianie dóbr z Domem Orleanu, o prawie spadku cudzoziemców we Francyi, o zniesieniu opłat od wynoszenia się za granicę i o obowiązkach przykładania się do twierdz obrony.

O nieszczęśliwey napowietrzney podroży Pani Blanchard zawieraą pisma tuteysze następuiące szczegoły : —— Pomiędzy licznemi w Tivoli zabawami Pani Blanchard miała także w oświeconym i w faierwerk opatrzonym balonie odbydź napowietrzną podroż. Nastąpiło to o godzinie 11 w wieczor; po uprzątnionych zawadach z powodu drzew, wzniosła się żeglarka dosyć szybko na powietrze, i w niewielkiey chmurce zapaliła swoy faierwerk, co niezliczonym widzom sprawiło nayprzyiemnieyszy widok, gdy nagle postrzeżono, iż zapalone race zwrociły się z boku na balon i ten zapaliły, tak iż w krótce widzieć się dało wielkie światło, które nie zostawiało żadney wątpliwości o nieszczęśliwym losie żeglarki. Na wszystkich twarzach widzów malował się przestrach. Żandarmowie konni udali się galopem do okolicy, w którey spodziewano się, że upadnie, iakoż w kwadrans przyniesiono ią nieżywą do Tivoli. Upadła na drodze do Prowancyi i uwikłaną była w siadce, którą balon do łodki był przyczepiony. Była to 67ma iey napowietrzna podroż. Dla iey sukcessorów zebrano przy bramie ogrodu Tivoli ze składek 2400 Fr. Ale gdy okazało się, iż żadnych nie zostawiła sukcessorów, przeznaczono tę składkę na mały dla niey pomnik na cmentarzu Lachaise. W testamencie swoim odkazała 8mio letniey córce swoiego gospodarza 50,000 Fr.

Mowią, iż były Francuzki Minister policyi Fouché otrzymał pozwolenie zbliżenia się do swey oyczyzny i założenia tymczasowo swoie mieszkanie w Hollandyi.

Pamiętny przykład rozmaitych losów, które rewolucyia pomiędzy członkami iedneyże rodziny zrządziła, znayduie się także w rodzinie teraźnieyszego naszego Ministra sprawiedliwosci P. de Serre. Brat iego, który dawniey pod Ludwikiem XVI służył, dostał się z woyska Łeklerka z innemi do niewoli Angielskiey. Ożenił się tam potem i osiadł w hrabstwie Leicester. Nakoniec przyiął sektę dyssidentów i często w ich modlnicach kazał. Teraz służy kaplicy nowochrzeńców na drodze do Blachfriars

Rada municypalna miasta Dižon odrzuciła dawniey, iak wiadomo, sposób wzaiemnego uczenia podług Lankastra. Teraz postąpiła taż rada daley. Dižon posiadało trzy ulice, z których iedna nazywała się Rousseau, druga Assas, a trzecia Wolter. Te ulice zamienione teraz zostały na S. Mikołaia, Hr. Macheco i Chapelotte. Sprawcę tey odmiany mienią bydź Hr. Tocqueville. Czyli nazwisko Chapelotte iest nazwiskiem portu lub człowieka wiedzieć nie można. Dziennik Constitutionelle dodaie, iż iest tylko wynalezione, aby wyrugować nazwisko Woltera.

Z Rzymu zapewniaią na nowo, iż rzecz względem spraw kościoła Francuzkiego załatwioną nakoniec została.

PP. Igoon i Gibault odebrali zlecenie szukać starożytności, pierwszy w departamencie Lozery, drugi w departamencie Vienny. P. Flauguerges odebrał podobneż

zlecenie do departamentu l'Ardeche.

Rossyyski Minister stanu Hr. Capodistrias przybył tu dzisiay.

Hiszpaniia sprowadza teraz swoie pieniądze z Mexyku przez Angliią. Angielska iedna fregata przywiozła z Werakrux do Anglii 1 mill. dolarów, a przybydź tam ieszcze ma 10 mill. Między Hiszpaniią i Angliią zawarta bydź ma umowa, mocą którey podięła się Angliia przewozić do Europy wszystkie kruszcze Hiszpańskie.

Pomiędzy przedmiotami, które po powrocie Króla do Hiszpanii w r. 1814 ściągały iego uwagę, nieposlednie zaymowało mieysce przywrocenie klasztorów. Swięte gmachy, których przeznaczenie podczas woyny odmienione zostało, wzniosły się iak gdyby czarodzieyską ręką znowu i wszystkie zniknęły gruzy. (Sławny w rocznikach naszych klasztor Attocha otrzymał sam ieden na swoią budowę 1 mill. realów. D. 20 Czerwca przeniesiony do tego klasztoru nazad został obraz Matki Boskiey Attocha, który za Bonapartego wyniesiony ztamtąd był do klasztoru S. Tomasza.

Z Włoch d. 6 Lipca.

NN. Cesarstwo Austryiaccy opuścili d. 5 b. m. Perugia, i ziechać iutro maią do Florencyi.

W Neapolu odlany został podług wzoru Canova kolossalny koń z bronzu, który przeznaczony iest na posąg Karola III. — Mowią, iż w Królestwie Neapolitańskiem wszystka szlachta otrzymać ma nowe patenta i wszystkie przydomki od miast, &c. iako zatrącaiące lennością maią bydź zniesione. — Kupa rozbeyników w Puglii zabiła przed nieiakim czasem Kapitana od jazdy Królewskiey i kilku jeźdców. Teraz podeszło tę kupę woysko i rozproszyło, przyczem zginęło 8 zboyców, a 5 schwytano.

Nowomianowany Poseł Hanowerski przy Stolicy S. Baron Rheden miał zaszczyt d. 3 b. m. w Rzymie oddać Oycu S. list wierzytelny.

Xiężna Wallii odiechała nagle z Pezaro w okolice Bononii. — Xże Bracciano (Bankier Torlonia, kupił w Rzymie dla piękney budowy pałac Giraud, i chce w nim swóy zbiór obrazów wystawić. Pałac ten zamieszkiwany był aż do odszczepienia się przez posłów Angielskich. — Rozboie pomnożyły się znowu w prowincyiach Rzymskich Maritima i Campagna. — W przeszłym miesiącu było w okolicach Rzymu nader niestałe powietrze; zimno, wiatr i deszcz bywały na przemiany. — Margrabia Canowa wyiechał z Rzymu do swey oyczyzny, dla obrania mieysca na wspaniały kościoł, który sam chce wystawić, a ten co do budowy, podobny bydź ma do Swiątyni Greckiey Parthenon. Okażą się w nim teraźnieysza architektura i piękne sztuki w całey świetności.

P. Barigozze rodem z prowincyi Werony, wynalazł sposób rozbitym dzwonom przywrocenia bez przelania dawnego dźwięku; w wielu okolicach Włoskich dał dowody swego wynalazku. Ktoby iego rady użyć chciał, udać się zechce do Złotnika P. Missiroli w Faenza.

Z Wisbadenu d. 3 Lipca.

W Idstein mieszkał młody człowiek nazwiskiam Lehning, professyi swoiey Aptekarz. Przed kilku laty spotkały go bolesne zdarzenia, które odstraszyły go od

społeczeństwa ludzkiego. Od tego czasu żył samotnie, wyglądał mizernie i trudnił się iedynie nauką natury i historyi. Onegday po południu udał się o 3 godziny ztąd leżącego Schwalbach, a wczoray rano do Rządowego Prezesa Xięstwa Nassauskiego Jbell, który corocznie z swoią rodziną zwykł kąpieli tamteyszych używać. Jbell przyiął P. Lehning, podług swoiego zwyczaiu grzecznie, i pytał się o iego żądanie. Lehning wyraził, iż pragnie otrzymać pozwolenie na założenie apteki w Schlagenbad, i mowił długo z spokoynością o tym przedmiocie. Jbell czynił mu uwagę, iż lepiey byłoby kupić urządzoną już w Idstein aptekę, niżeli nową zakładać, i że może się o nią łatwo z dziedziczącą ią rodziną ułożyć. Nagle zmienił Lehning głos, wzrok i twarz, i zapytał się z gromem: iestże to ostatnia rada, którą mi P. Prezydent dać może? —— Jbell zaczął mu, co powiedział powtarzać; w tem Lehning dobył z pod zapazuchy sztylet i chciał go z słowami Sanda w piersiach Prezydenta utopić. Jbell silny i zręczny odwrocił sztylet, pochwycił Lehninga i w zapasie upadł z nim na ziemię. — Na krzyk przybiegła iego żona, i z wielką trudnością i skaliczeniem ręki wyrwała zaboycy męża sztylet. Skoro tylko wolną miał rękę, dobył z kieszeni naładowaną krocicę i wymierzył do Prezydentowey; lecz ta nie puściła. Odebrano mu krocicę i iego wzięto do więzienia. Odmieniaiąc iego suknie, znaleziono w kieszeniach drugą naładowaną krocicę i papier trucizny. Dziś rano zabrano znayduiące się tu iego rzeczy i papiery. Okropny ten przypadek zatrudnia od 24 godzin wszystkie tu umysły. Co było powodem do tego czynu nikt zgadnąć nie może. To tylko pewna, iż nie zrządziła go żadna prywatna zemsta lub zwyczayne stosunki.

Z Sztokolmu d. 9 Lipca.

Z powodu uroczystości urodzin Następcy tronu d. 4 b. m. posunął Krol wielu officerów na wyższe stopnie. Wyiazd J. K. Mci do Karlskrony naznaczony był na 8 b. m. zkąd, krotko zabawiwszy, powroci do stolicy.

Pogorszył się dziś u nas bieg wexlowy, co przypisuią wielkiemu zakupowi żyta w portach morza Baltyckiego.

W Jönköping zapalił się las, przez co wielka zrządzoną została szkoda.

Z Karlsruhe d. 11 Lipca.

Tey nocy powrocił tu Margrabia Wilhelm Badeński z swey podroży do Peterzburga. Miał on bardzo bogate od Cesarza Alexandra przywieść podarunki dla zaręczoney bratu swoiemu. Sądzą, iż zaślubienie Margrabi Leopolda nastąpi na końcu tego miesiąca.

Naradzenie 2giey izby Stanów nad budżetem rozpocznie się w tym tygodniu. Chce ona znieść roczny niedobor 535,000 Zr. i zrownać wydatki z dochodami. Żądać zatem będzie pomnieyszenia woyska, pensyy, i t. d.

Wiadomo, iż za panowania Napoleona był także w Hiszpanii posiłkowy korpus woyska Badenskiego, w którym znaydował Kapitan Rutschmann. Ten przełożył na ięzyk Hiszpański przerobioną przez Blumauera Eneidę Wirgilego i drukiem ogłosił. Teraz gdy o tem już nikt nie myślał, został Rutschmann za to tłumaczenie do Sądu Jnkwizycyi powołany, a gdy nie stawił się, w wizerunku na spalenie skazany, co uskutecznionem zostało, i Sąd Jnkwizycyi doniosł Rządowi W. Xcia o depełnieniu tego wyroku.

DODATEK
DO N^{ro} 60.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 28 LIPCA 1819 ROKU WE SRODĘ

Z Helsingborga d. 6 Lipca.

D. 4 b. m. w dniu urodzin J. Królewicowskiey Mci Następcy tronu, udał się Król w towarzystwie swoiego orszaku do Ramlösa, dla zapewnienia swoiego syna o swey Oycowskiey miłości i błagania Wszechmocnego o błogosławieństwo dla niego. Po odprawionem nabożeństwie przez Biskupa Fax powrocił tu J. K. Mość. O godzinie w pół do 8mey w wieczor udał się J. K. Mość znowu do Ramlösa, dla znaydowania się na balu, który tam kazał sporządzić. Cała droga z Helsingborga zapełniona była mnostwem ludu, którego kupy zwiększały się za zbliżeniem się do łazienek, tak, iż zdawało się, że z całey prowincyi zgromadził się lud. Król nie iechał pomiędzy rzędami, ale pomiędzy ogromnemi massami wszystkich klass ludzi, którzy witali go radosnemi okrzykami, które długo po iego przeieździe rozlegały się jeszcze po powietrzu. Gdy Król wszedł do sali Następcy tronu, przybyło tam znaczne grono Dam przebranych iak wieśniaczki Schonen i Norwegii, i śpiewały pieśni na pochwałę Następcy tronu. Ztamtąd udała się cała kompaniia do pięknie przybraney wielkiey sali, dla rozpoczęcia tańców. O północy była wieczerza pod namiotami na dziedzińcu. Król oddalił się w pół do 3ciey, ale bal ciągnął się do 7mey.

Parowy statek przybył d. 4 z Kopenhagi do Ramlösa z mnostwem osób, z których znakomitsze zaproszone zostały na bal. Cała okolica Ramlösy zapełniona była powozami i piechotnemi. Z naywiększą radością obchodzili wszyscy urodziny kochanego Następcy tronu, którey uroczystości naypięknieysza służyła pogoda.— D. 5 o godzinie 1 ziechał znowu Król do Ramlösa, gdzie kazał sporządzić śniadanie, na które większa część wczorayszych gości zaproszona była. Resztę dnia przepędził J. K. Mość w łazienkach, i o godzinie 8 w wieczor dał posłuchanie deputacyi od prowincyi Malmöhus, którą przedstawił Gubernator Baron Klinteberg, i deputacyi od Uniwersytetu w Lund na którey czele znaydował się Biskup Fax. Obie deputacyie wynurzyły J. K. Mci uczucia swoie i radość, iż maią szczęście pierwszy

raz widzieć J. K. Mość, zapewniając o wdzięczności wszystkich mieszkańców za dobrodzieystwa które J. K. Mość na całą Szwecyią, a mianowicie na tę prowincyią rozlewa. Tak Król, iako i Następca tronu odpowiedzieli w naywdzięcznieyszych wyrazach na mowy deputacyy. J. K. Mość wyznaczył dla ubogich Helsingborga 700 talarów.

Z Szwaycaryi d. 6 Lipca.

Jenerał Mallet, rodem z Genewy, który w r. 1814 iako pełnomocnik Francuzki zawarł umowę względem oddanych na żołd Francyi Szwaycarów, dowodzi teraz brygadą Szwaycarów w gwardyi Króla Francuzkiego.

Rada kantonu Fryburskiego zabroniła w zgromadzeniu swoim miewać pisanych mów, i one drukować.

Hrabina Gotlandyi, małżonka panuiącego teraz Krola Szwedzkiego, przybyła d. 4 b. m. z znaczoym orszakiem do Lauzanny i po krotkiem zabawieniu udała się w dalszą drogę do Bernu. D. 5 przybyła tamże Xiężna Ludwikowa Wirtemberska z 3 swoiemi córkami.

Z Sztuttgardu d. 8 Lipca.

N. Król nasz mianował Prezesem zwołanego na d. 13 b. m. do Ludwigburga zgromadzenia Stanów Xcia Waldburg-Zeil-Trauchburg.

Doktor Gratz, były professor w Tibindze, powołany został na pierwszego professora w Katolickim wydziale teologicznym w Uniwersytecie Bonn, i przyiął to powołanie.

Od Brzegów Menu d. 14 Lipca.

D. 10 b. m. Królewic Pruski Wilhelm przybył do Frankfortu, a Królewic Następca tronu przeiechał przez to miasto do Darmstadtu —— Król Wirtemberski przybył d. 6 do Moguncyi, a d. 7 poiechał do Koblentz, dla widzenia się z siostrami zmarley swey małżonki Następczyną W. Xięstwa Weimarskiego i Następczyną tronu Niederlandskiego.

Mówią, iż d. 10 b. m. Kommissyia graniczna w Frankforcie podpisać miała układ z W. Xięciem Badeńskim, mocą którego W. Xięstwo Badeńskie otrzyma Hohengeroldsdek, a zato odstąpi stósowną część urzędu Wertheim, zrzekło się wszelkich pretenssyy do Pfalcu i Brysgowii; daley całość iego kraiów i następstwo Hrabiow Hochberg są zapewnione.

Dziennik nowy Nadreński Merkury zaprzestał wychodzić, i ostatni swoy Nmer d. 30 Czerwca zakończył temi słowy: " Koniec nowego Nadreńskiego Merkurego.,,

Dziennik Merkury Szwabski wyraża, iż przy obiorach reprezentantów do zgromadzenia Stanów Wirtemberskich zachodzi teraz szczególnieysza okoliczność, iż dotąd nie obrano żadnego urzędnika domow Xiążęcych i Hrabiowskich, których na przeszłym zgromadzeniu mnostwo było.

Następca tronu Bawarskiego poiechał z małżonką swoią i rodziną z Wircburga do Brükenau, gdzie małżonka iego używać będzie kąpieli, które iey w roku przeszłym bardzo służyły. —— Xięztwo Leuchtenberg wyiechali z rodziną swoią d. 13 b. m. z Minchen do Eichstädt.

Niektóre członki drugiey izby Stanów Badeńskich odebrały bezimienne, listy, zagrażaiące im puginałem lub trucizną Podobnez listy odbierały członki Stanów

Wirtembersk h w r. 1816 i 1817 z tą tylko różnicą, iż pierwsze opatrzone są znakiem poczty w Lahr, a drugie nesiły znak poczty Sztuttgardzkiey.

W Ameryce używaią konduktorów do sprowadzania gradów: na gorach lub nieużytecznych mieyscach stawiane są na 30 do 40 stop wysokie, smołą osmarowane żelazne pręty. Te sciągaią obładowane gradem chmury i do wypróżnienia w tem mieyscu zmuszaią.

Hr. St. Leu Ludwik Bonaparte, były Król Hollenderski, który teraz używa wód w Marienbad, przybył ztamtąd d. 30 z. m. do Eger i ziechał się tam w gościnni pod dwiema Arcy - Xiążętami z niektórymi członkami swey rodziny, które tam z Karlsbadu przybyły, iako to z swoią siostrą Elizą, byłą Xiężną Łukieską, iey mężem i synem Bacciochi, pod nazwiskiem Hr. Busse, i Xiężną Montfortu (z domu Królewną Wirtemberską) małzonką iego brata Hieronima, byłego Króla Westfalskiego. Ciągle z sobą w izbach bawili, nie oglądaiąc ani osobliwości miasta, ani żrodła tamteyszey wody, i roziechali się nazaiutrz, każde do wód z których przybyli.

Podług pism publicznych zaprzestano robot około Pruskich twierdz nad Renem i przeszło 12,000 robotnikow rozpuszczono.

Mniemanie ludu, wyraża gazeta Spirska, obiawia się różnemi sposobami. J tak podczas Swiątecznego iarmarku w Worms ulicowy spewak krzyczał: "Kto kupi szpetną pieśń Kotzebue? Kto kupi wizerunek szpetnego Kotzebue?,, — Nikt na nie ani spoyrzał. Skoro z 8 zaiechała kara z piaskiem i właściciel iey donośnem głosem zaczął krzyczeć: "Kto kupi piasek? (Sand!) czysty, iak śnieg biały piasek, (Sand!),, Mnostwo zbiegło się zaraz ludzi!

Dnia 26 i 27 Lipca 1819.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	21	—	18	—	17	—	15	—
Zyta	11	15	10	15	10	—	9	—
— Jęczmienia	7	15	7	—	6	—	5	—
— Owsa	5	15	5	—	4	15	—	—
— Jagieł	32	—	30	—	28	—	26	—
— Grochu	10	—	9	—	8	—	7	—
— Rzepaku	24	—	22	—	20	—	18	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 17 Lipca.

Korzec Pszenicy od Złp. 22 do 36.
— — Żyta — — — 16 — 21
— — Jęczmienia — — 13 — 17.
— — Owsa — — — 8 — 10.
— — Grochu — — 16 — 18.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 15 Lipca.

Łaszt 28 Korcy wynoszacy
Pszenicy od Złp. 900 do 960.
Żyta — — 600 — 640.
Jęczmienia — — 400 — 460.
Owsa — — 340 — 360.
Grochu — — 560 — 600.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 26 Lipca.

	Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	19	6
— detto Cesarski . —	19	—
Fryd. Pruskie . . . — .	33	15
Luidor . . . . —	36	—
2oto frankowy . . . . — .	32	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	233	—
Złoty ryński Szeinami . — .	1	21

DONIESIENIA

Trybunał pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa zieg o Okręgiem. Podaie do publiczney wiadomości, iż gdy Sukcessorowie

ś. p. Piotra Szrzednickiego z imienia i mieysca zamieszkania nie są wiadomi: przeto wzywa takowych, aby w przeciągu miesiąca iednego, prawa swoie, iakie do spadku po tymże mieć mogą, Trybunałowi produkowali, w razie bowiem nie zgłoszenia się, Skarb Publiczny kraiu tuteyszego, stosownie do art. 770 Kod. Cywilnego w posiadanie spadku wprowadzonym będzie. W Krakowie d. 23 Lipca 1819 r.

Mąkolski.

Skarzyński, Sekr.

W dniu 3 Sierpnia r. b. 1819 o godzinie 10 przed południem w Krakowie na Piasku w Domu pod L. 83 sytuowanym odbędzie się w drodze exekucyi sprzedaż Skor wyprawnych krowich sztuk 34 i dwoch Komod, gdzie oraz mieszkania w tymże Domu znayduiące się na rok ieden od dnia 29 Września r. b. wynaięte zostaną.

W dniu tymże o godzinie 3 po południu w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 119 kancellaryi Komornika odbędzie się licytacyia na wynaięcie mieszkań w Domu na przedmieściu Biskupim przy Krakowie pod L. 45 sytuowanym do Tekli i Macieia Gibasińskich małżonków należących na rok iedeo.

W dniu tymże o godzinie 5 po południu na Piasku przy Krakowie pod L. 50, a Schindlera sprzedane zostaną rożne sprzęty domowe.

Dan w Krakowie d. 20 Lipca 1819.

Kawecki Kom: Sąd:

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa z Okręgiem. Stosownie do Artykułu 118 Kodexu Cywilnego, podaie niniey-szem do wiadomości powszechney, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tuteyszego, wyrokiem swoim z dnia 27 Kwietnia r. b. na powództwo Zofii z Stępniow Wróblowey włościanki w Wsi Nowoiowey Górze, Wolnego Miasta Krakowa zamieszkałey, wydanym, nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego iey męża Józefa Wróbla, przeszło od lat czterech żadney, ani o życiu, ani o mieyscu swego pobytu dotąd wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomnego rzeczonego Józefa Wróbla, Sądowi Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego. —— W Krakowie dnia 22 Czerwca 1819.

Piekarski.

Raubach Sekr: S. Ap.

Prezes Sądu Appelacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okrągu. Stósownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie niniey-szym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na powództwo Salomei z Woiakowskich Bukowskiey, na przedmieściu Wesoła przy Krakowie pod L. 226 zamieszkałey, wydał w dniu 16tym Marca r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Józefa Antoniego Woiakowskiego, Brata iey żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznaną została. W Krakowie d. 22 Czerwca 1819.

Piekarski.

Raubach S. S. Appell.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kod. Cywilnego podaie ninieyszem do wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, wyrokiem swem z dnia 21 Maia r. b. na powództwo Franciszki z Dymków Nowaliny Włościanki z Wsi Nowaiowey Góry, Gminy Krzeszowieckiey wydanym, nakazał śledzenie nieprzytomności męża iey Jakóba Nowały, przeszło od lat czterech z mieysca pobytu niewiadomego, polecaiąc dalsze dochodzenie nieprzytomności też Jakóba Nowały Sędziemu Pokoiu Okręgu Krzeszowieckiego.

W Krakowie dnia 1 Czerwca 1819 r.

Nikorowicz.

Raubach Sek: S. Ap.